

Datum
2026-02-06

ULF-baserade värdefulla datamängder

Indikatorer och redovisningsgrupper

Innehållsförteckning

Inledning	3
Ginikoefficient.....	4
Inkomstkvintilkvot, S80/S20.....	5
Redovisningsgrupper för inkomstkvintilkvot	5
Indikatorer om ekonomisk utsatthet	6
Redovisningsgrupper för indikatorer om ekonomisk utsatthet	8

Inledning

I detta dokument ges en beskrivning av de så kallade värdefulla datamängder¹ med tillhörande redovisningsgrupper baserade på Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) som redovisas av SCB. De indikatorer som redovisas är ginikoefficient, inkomstkventilkvot samt indikatorer om ekonomisk utsatthet. Tabellerna i databasen avser personer som är 0 år och äldre, där inget annat anges.

¹ <https://www.scb.se/vara-tjanster/oppna-data/vardefulla-datamangder-hvd/>

Ginikoefficient

Ginikoefficient är en måttenhet på ojämlikheten i inkomstfördelningen. Måttet visar hur inkomsterna är fördelade i en viss population och används för att jämföra inkomstspridningen mellan olika länder och befolkningsgrupper. Ju lägre värde på koefficienten, desto mer jämnt fördelas löner, vinster, bidrag, och andra ersättningar inom ett land.

Ginikoefficienten baseras på *disponibel inkomst per konsumtionsenhet* och redovisas som en total för hela riket. Koefficienten anges som procenttal (ett värde mellan 0 och 1, multiplicerat med 100).

Inkomstkvintilkvot, S80/S20

Inkomstkvintilkvoten visar förhållandet mellan olika grupper i inkomstfördelningen där befolkningen är sorterad efter stigande disponibel inkomst per konsumtionsenhet och därefter delad in i fem lika stora grupper (kvintilgrupper).

S80/S20-kvoten avser det relativa avståndet mellan den totala inkomsten som erhålls av de 20 procent av befolkningen med de högsta inkomsterna (5:e eller översta kvintilen, S80) och den totala inkomsten som erhålls av de 20 procent av befolkningen med de lägsta inkomsterna (1:a eller nedersta kvintilen, S20).

Redovisningsgrupper för inkomstkvintilkvot

Indikatorn redovisas efter kön, ålder och efter den regionala indelningen NUTS2. Redovisningsgrupperna beskrivs nedan.

Redovisningsgrupp: Kön

Kön redovisas i två grupper: kvinnor och män. Uppgiften är registerbaserad och avser juridiskt kön.

Redovisningsgrupp: Ålder

Ålder redovisas i följande grupper: 0–64 och 65+ år. Uppgiften är registerbaserad och avser ålder 31/12 året före undersökningsåret.

Redovisningsgrupp: Region enligt NUTS2

NUTS är EU:s regionindelning med det främsta syftet att erhålla jämförbara områden vad avser till exempel yta och befolkningsstorlek i EU:s olika medlemsländer. NUTS används bland annat för statistisk redovisning och i EU:s regionalpolitik. Karta över NUTS2 (Riksområden) i Sverige finns här: [Karta över NUTS-indelningen](#). Uppgiften är registerbaserad.

Redovisningsgrupp	Definition
SE11 Stockholms län	Stockholms län.
SE12 Östra Mellansverige	Uppsala län, Södermanlands län, Östergötlands län, Örebro län och Västmanlands län.
SE21 Småland med öarna	Jönköpings län, Kronobergs län, Kalmar län och Gotlands län.
SE22 Sydsvrige	Blekinge län och Skåne län.
SE23 Västsverige	Hallands län och Västra Götalands län.
SE31 Norra Mellansverige	Värmlands län, Dalarnas län och Gävleborgs län.
SE32 Mellersta Norrland	Västernorrlands län och Jämtlands län.
SE33 Övre Norrland	Västerbottens län och Norrbottens län.

Indikatorer om ekonomisk utsatthet

I redovisningen ingår fem indikatorer som beskriver ekonomisk utsatthet: Risk för fattigdom eller social utestängning, Risk för fattigdom, Materiell och social fattigdom, Allvarlig materiell och social fattigdom samt Mycket låg arbetsintensitet. Indikatorerna beskrivs i tabellen nedan.

Indikatorer som rör ekonomisk utsatthet, personer 0 år och äldre

Indikator	Definition
Risk för fattigdom eller social utestängning	Personer som bor i ett hushåll som uppfyller kriterierna för minst en av indikatorerna nedan: "Risk för fattigdom" "Allvarlig materiell och social fattigdom" "Mycket låg arbetsintensitet"
Risk för fattigdom	Personer som bor i ett hushåll vars sammanlagda disponibla inkomst per konsumtionsenhet understiger 60 procent av medianinkomsten i landet. I den disponibla inkomsten ingår alla typer av inkomster, både lön och sociala transfereringar som pensioner och bidrag. Indikatorn mäter egentligen inte välstånd eller fattigdom, utan låg inkomst i förhållande till andra invånare i landet, vilket inte nödvändigtvis behöver innebära att individen har en låg levnadsstandard. Konsumtionsenhet: För att göra jämförelser av t. ex. disponibel inkomst och ekonomisk köpkraft mellan olika typer av hushåll används ett viktsystem där konsumtionen är relaterad till hushållets sammansättning. Den disponibla inkomsten divideras med den konsumtionsvikt som gäller för hushållet. Undersökningarna av levnadsförhållanden är harmoniserad med EU:s undersökning SILC. Därför används EU:s konsumtionsenhetsskala enligt följande: Ensamboende 1,00 Ytterligare person 14-år 0,5 Barn 0-13 år 0,3

Indikator	Definition
Materiell och social fattigdom	Personer som bor i ett hushåll som inte har råd med en viss levnadsstandard. Detta mäts genom att undersöka om personer... 1. Kan betala oförutsedda utgifter/har kontantmarginal 2. Har råd med en veckas semester per år 3. Kan betala skulder i tid: bostadslån/hyra, räkningar, avbetalningsköp 4. Har råd med en måltid med kött, kyckling eller fisk varannan dag 5. Har råd att hålla bostaden tillräckligt varm 6. Har råd med bil 7. Har råd med Internet i bostaden 8. Har råd att ersätta utslitna möbler 9. Har råd att ersätta utslitna kläder 10. Har råd med minst två par skor 11. Har råd att spendera en mindre summa på sig själv varje vecka 12. Har råd att regelbundet delta i någon fritidsaktivitet som kostar pengar 13. Har råd att träffa familj eller vänner för att fika eller äta middag minst en gång i månaden Materiell och social fattigdom definieras som oförmågan att kunna betala för minst fem av de tretton posterna. Indikatorn skiljer mellan individer som inte har råd med en viss vara eller tjänst och de som inte har denna vara eller tjänst av en annan anledning, till exempel för att de inte vill eller inte behöver det.
Allvarlig materiell och social fattigdom	Personer som bor i ett hushåll som inte har råd med minst sju av de tretton posterna ovan.
Mycket låg arbetsintensitet (0–64 år)	Personer som bor i ett hushåll där de hushållsmedlemmar som är i arbetsför ålder under de senaste 12 månaderna har arbetat maximalt 20 procent av möjlig arbetad tid. Med personer i arbetsför ålder avses personer i åldern 18–64 år, exklusive personer i åldern 18–24 år som studerar, samt exklusive pensionärer.

Redovisningsgrupper för indikatorer om ekonomisk utsatthet

Indikatorerna som rör ekonomisk utsatthet redovisas efter kön, ålder, utbildningsnivå, medborgarskap, födelseland, sysselsättning, inkomstkventil samt NUTS2. Redovisningsgrupperna beskrivs nedan.

Redovisningsgrupp: Kön

Kön redovisas i två grupper: kvinnor och män. Uppgiften är registerbaserad och avser juridiskt kön.

Redovisningsgrupp: Ålder

Ålder redovisas i följande grupper: 0–17, 18–64 och 65+ år. Uppgiften är registerbaserad och avser ålder 31/12 året före undersökningsåret.

Redovisningsgrupp: Utbildningsnivå (18 år och äldre)

Utbildningsnivå baseras på klassifikationen ISCED 2011 och redovisas för befolkningen 18 år och äldre i fyra grupper enligt nedan. Uppgiften är registerbaserad. För mer information se ISCED 2011 under [Svensk Utbildningsnomenklatur](#).

Redovisningsgrupp	Definition
Mindre än grundskoleutbildning	Personer vars högsta utbildning är mindre än grundskoleutbildning (nivå 0 enl. ISCED 2011). Även personer som saknar formell utbildning ingår i denna grupp.
Grundskoleutbildning	Personer vars högsta avslutade utbildning är en grundskoleutbildning (9–10 år) eller en 1-årig gymnasial utbildning (nivå 2 enl. ISCED 2011) alternativt folkskoleutbildning eller ospecificerad förgymnasial utbildning kortare än 9 år (nivå 1 enl. ISCED 2011). Grundskoleutbildningsnivå kan också erhållas genom komvux- eller folkhögskolestudier.
Gymnasial och eftergymnasial utbildning vid annat än universitet eller högskola	Personer vars högsta avslutade utbildning är en gymnasial utbildning, 2–3 år (nivå 3 enl. ISCED 2011) eller en 1-årig eftergymnasial utbildning (nivå 4 enl. ISCED 2011). Gymnasial utbildningsnivå kan också erhållas genom komvux- eller folkhögskolestudier.
Universitets- eller högskoleutbildning samt forskarutbildning	Personer vars högsta avslutade utbildning är en eftergymnasial utbildning om minst 2 år eller en forskarutbildning (nivåerna 5–8 enl. ISCED 2011).

Redovisningsgrupp: Medborgarskap²

Medborgarskap redovisas i tre grupper enligt nedan. Uppgiften är registerbaserad.

Redovisningsgrupp	Definition
Svenskt medborgarskap	Har svenskt medborgarskap.
Medborgarskap i EU-land utom Sverige	Är medborgare av ett EU-land utom Sverige.
Medborgarskap i land utanför EU	Är medborgare av ett land utanför EU.

Redovisningsgrupp: Födelseland²

Födelseland definieras som det land där individens mamma hade sin stadigvarande bosättning (inom dess nuvarande gränser) vid födselns tidpunkt. Födelseland redovisas i tre grupper enligt nedan. Uppgiften är registerbaserad.

Redovisningsgrupp	Definition
Född i Sverige	Född i Sverige.
Född i EU utom Sverige	Född utanför Sverige i något av EU-medlemsländerna.
Född i land utanför EU	Född i något land utanför EU.

² 'EU' avser den Europeiska unionens sammansättning av medlemsländer såsom den såg ut under referensåret.

Redovisningsgrupp: Huvudsaklig sysselsättning (18 år och äldre)

Huvudsaklig sysselsättning redovisas för befolkningen 18 år och äldre i sex grupper enligt nedan. Redovisningen utgår från intervjupersonens svar på följande fråga:

”Vilken är din huvudsakliga sysselsättning? Är du arbetande, arbetslös, pensionär, kan inte arbeta på grund av långvariga hälsoproblem, studerande, hemarbetande eller värnpliktig.”

Samt följande fråga som ställs till dem som har arbete som huvudsaklig sysselsättning:

”Är du anställd, egen företagare eller arbetar du utan ersättning i ett familjeföretag?”

Redovisningsgrupp	Definition
Arbete	Har svarat arbetande på frågan om huvudsaklig sysselsättning.
Arbete, anställd	Personer som har arbete som huvudsaklig sysselsättning och har en anställning.
Arbete, egen företagare	Personer som har arbete som huvudsaklig sysselsättning och arbetar som egen företagare eller arbetar utan ersättning i ett familjeföretag.
Studier	Har svarat studerande på frågan huvudsaklig sysselsättning.
Arbetslös	Har svarat arbetslös på frågan huvudsaklig sysselsättning.
Pensionär	Har svarat pensionär på frågan huvudsaklig sysselsättning.

Redovisningsgrupp: Inkomstkvintil

Disponibel inkomst per konsumtionsenhet redovisas uppdelat på kvintiler, där kvintil 1 avser den femtedel av befolkningen som har lägst inkomst och kvintil 5 den femtedel som har högst. Med disponibel inkomst avses summan av alla inkomster och transfereringar (t.ex. barn- och bostadsbidrag samt försörjningsstöd) minus slutlig skatt. Uppgiften är registerbaserad.

För att göra jämförelser av disponibel inkomst och ekonomisk köpkraft mellan olika typer av hushåll används ett viktsystem där konsumtionen är relaterad till hushållets sammansättning. Den disponibla inkomsten divideras med den konsumtionsvikt som gäller för hushållet. I Undersökningarna av levnadsförhållanden används den så kallade modifierade OECD-skalan som bland annat används av Eurostat för europeisk statistik, till exempel EU-SILC som i Sverige utgör en del av Undersökningarna av levnadsförhållanden. Enligt den modifierade OECD-skalan har individer i hushållet följande vikt:

Individ i hushållet	Vikt
Ensamboende	1,00
Ytterligare person 14 år och äldre	0,50
Barn 0–13 år	0,30

Redovisningsgrupp	Definition
Kvintil 1	Lägsta inkomsterna.
Kvintil 2	Näst lägsta inkomsterna.
Kvintil 3	Mellersta inkomsterna.
Kvintil 4	Näst högsta inkomsterna.
Kvintil 5	Högsta inkomsterna.

Redovisningsgrupp: Region enligt NUTS2

NUTS är EU:s regionindelning med det främsta syftet att erhålla jämförbara områden vad avser till exempel yta och befolkningsstorlek i EU:s olika medlemsländer. NUTS används bland annat för statistisk redovisning och i EU:s regionalpolitik. Karta över NUTS2 (Riksområden) i Sverige finns här: [Karta över NUTS-indelningen](#). Uppgiften är registerbaserad.

Redovisningsgrupp	Definition
SE11 Stockholms län	Stockholms län.
SE12 Östra Mellansverige	Uppsala län, Södermanlands län, Östergötlands län, Örebro län och Västmanlands län.
SE21 Småland med öarna	Jönköpings län, Kronobergs län, Kalmar län och Gotlands län.
SE22 Sydsverige	Blekinge län och Skåne län.
SE23 Västsverige	Hallands län och Västra Götalands län.
SE31 Norra Mellansverige	Värmlands län, Dalarnas län och Gävleborgs län.
SE32 Mellersta Norrland	Västernorrlands län och Jämtlands län.
SE33 Övre Norrland	Västerbottens län och Norrbottens län.